

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Lettland om ömsesidigt bistånd i tullfrågor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Republiken Lettlands regering om ömsesidigt bistånd i tullfrågor, vilken undertecknades i Helsingfors den 14 april 1994. Avsikten med överenskommelsen är att utveckla samarbetet mellan parternas tullmyndigheter för att intensifiera efterlevnaden av tullagarna och åstadkomma bättre narkoti-

kakontroll och bättre utredning av tullbrott. Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter det att parterna utväxlat underrättelser om det interna godkännandet.

I propositionen ingår ett förslag till lag om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen som hör till lagstiftningens område. Lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen.

ALLMÅN MOTIVERING

1. Nuläge och ärendets beredning

Friare internationell varuhandel, färre gränsformaliteter och snabbare gränsöverskridning samt växande persontrafik har lett till en ökning av narkotikabrottsligheten och den ekonomiska brottsligheten på det internationella planet. Detta har lett till att samarbetet mellan tullmyndigheterna i olika stater har utvecklats med hjälp av internationella överenskommelser. Genom överenskommelserna strävar man efter att intensifiera riktig tillämpning av tullbestämmelserna om internationell handel samt efter att förhindra och utreda handlingar som strider mot tullagarna.

Finland har ingått en multilateral överenskommelse om tullsamarbete med de nordiska länderna (FördrS 43—44/82) och bilaterala överenskommelser med Polen (FördrS 33/73), Sovjetunionen, numera Ryssland (FördrS

40/76), Tyskland (FördrS 57—58/76), Nederländerna (FördrS 30—31/85), Amerikas Förenta Stater (FördrS 29—30/89), Frankrike (FördrS 57—58/89), Italien (FördrS 8—9/90), Storbritannien och Nordirland (FördrS 74—75/91) samt Estland (FördrS 42—43/94).

Dessutom har Finland undertecknat överenskommelser om tullsamarbete med Litauen i februari 1994 och med Ryssland i mars 1994. Regeringens propositioner om överenskommelsen med Litauen har avgivits till riksdagen i maj i år och regeringens proposition om överenskommelsen med Ryssland är planerad att avges till riksdagen samtidigt som denna proposition.

I överenskommelserna ingår bestämmelser om samarbete vid tullkontroll och förhindrande av tullbrott samt bestämmelser om utbyte av upplysningar och handräckning (rättshjälp) vid utredningen av tullbrott. Dessutom ingår i bl.a.

överenskommelsen med Tyskland och 1981 års nordiska överenskommelse bestämmelser om uppbörden av tullar och avgifter samt om erkännande av verkställbarheten.

De senaste årens händelser, som lett till att de forna sovjetrepublikerna blivit självständiga stater, har i hög grad ökat person- och gods- trafikerna mellan Finland och Lettland. Detta har också ökat risken för smuggling. Dessutom har handelsutbytet mellan Finland och Lettland ändrat karaktär. Tidigare baserades handeln mellan länderna på centrala handelsavtal och protokoll om varuutbyte, vilka upprättades mellan Finlands regering och Sovjetunionens regering. I dag är det möjligt att bedriva handel direkt mellan företagen. Detta har lett till att antalet enskilda affärstransaktioner ökat, vilket också medfört ett ökat behov av utredningsarbete i form av handräckning i utlandet, för att säkerställa riktigheten hos handelsstatistik och skatteuppbörd mellan länderna.

Överenskommelserna om tullsamarbete möjliggör ett snabbt och aktivt informationsutbyte mellan parterna. Också mellan Finland och Lettland kan samarbetet i tullfrågor genomföras mest ändamålsenligt med föreliggande bilaterala överenskommelse om tullsamarbete. Överenskommelsens betydelse för förhindrandet av brottslighet och missbruk betonas bl.a. av den geografiska närheten mellan våra länder.

I överenskommelsen har de båda parternas särskilda behov kunnat beaktas. Överenskommelsen bygger på Tullsamarbetsrådets (Customs Cooperation Council) rekommendationer och modellavtal för ömsesidigt bistånd i tullfrågor och på den fördragspraxis som uppkommit till följd härav. Överenskommelsen har en likadan struktur som Finlands nyaste överenskommelser om tullsamarbete, vilka har visat sig fungera bra.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag i utrikesministeriet och tullstyrelsen.

2. Överenskommelsens förhållande till vissa nationella lagstadganden

Lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/94) innehåller bestämmelser som delvis sammanfaller med överenskommelsen. Enligt överenskommelsen lämnar parterna, genom tullmyndigheterna, varandra bi-

stånd bl.a. för att förhindra och utreda överträdelser av deras tullagar. I nämnda lag ingår även särskilda bestämmelser om de fall där Finland lämnar rättshjälp. Tillämpningen av lagen förutsätter inte ömsesidighet, och den tillämpas på fall som gäller rättshjälp i samband med behandlingen av ett enskilt, konkret straffrättsligt ärende. Utbyte av upplysningar som gäller t.ex. bekämpning av tullbrott och tullkontroll och som inte anknyter till behandlingen av ett enskilt straffrättsligt ärende, omfattas sålunda inte av lagen, och inte heller delgivningarna som gäller ett enskilt sådant ärende eller beredningen av ett tullbrott där information inte lämnas på begäran av en främmande stat. Det bör också noteras att man endast genom överenskommelsen kan påverka den handräckning som lämnas till de finska tullmyndigheterna.

Förfarandet vid handräckning enligt överenskommelsen om tullsamarbete och kvaliteten och omfattningen av den information som lämnas till utlandet bestäms i första hand i själva överenskommelsen. Om informationen omfattas av lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden, kan handräckning lämnas i enlighet med den lagen och kanske i större utsträckning än vad överenskommelsen förutsätter. Enligt överenskommelsen lämnas handräckning i enlighet med stadganden och bestämmelser hos den anmodade staten, vilket betyder att vid handräckning från Finland till Lettland iakttas procedurstadgandena i finsk lagstiftning till de delar det inte finns uttryckliga bestämmelser i överenskommelsen.

Ett centralt stadgande i Finlands överenskommelser om tullsamarbete gäller lämnandet av olika slags upplysningar till utlandet. Finland har tillträtt Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (FördrS 35—36/92). I den nationella lagstiftningen regleras lämnandet av personuppgifter av personregisterlagen, som beaktar konventionens krav. Enligt lagen är det möjligt att ge ut personuppgifter i form av massutlämnande eller känsliga stickprov endast till länder vars lagstiftning motsvarar stadgandena i personregisterlagen.

Den information som med stöd av överenskommelsen om tullsamarbete skall lämnas från Finland till utlandet omfattar även personuppgifter, som kan vara av känslig natur, men med stöd av överenskommelsen överlämnas uppgif-

terna dock inte i form av massutlämnande eller känsliga stickprov, utan endast i samband med enskilda fall.

3. Överenskommelsens förhållande till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till tullsamarbetet inom Europeiska unionens gemenskapslagstiftning

I protokoll 11 till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har överenskommelse träffats om ömsesidigt bistånd i tullfrågor. Detta hindrar emellertid inte parterna att ingå bilaterala överenskommelser om tullsamarbete med tredje länder. I protokollet förutsätts det inte heller att informationen, som erhållits med stöd av sådana bilaterala överenskommelser, skall överlämnas till parterna i EES-avtalet.

Inom Europeiska unionen hör bestämmelserna om tullsamarbete till gemenskapslagstiftningen. Gemenskapslagstiftningen har sina egna bestämmelser om tullsamarbete. Kommissionen saknar behörighet i straffrättsliga ärenden, varför medlemsstaterna har ingått en konvention år 1967 om ömsesidigt bistånd mellan tullförvaltningarna (Convention between the EEC Member States on the Provision of Mutual Assistance by Customs Administrations). Övrigt tulladministrativt samarbete i medlemsländerna i unionen regleras av rådets förordning (EEG) nr 1468/81 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter samt om samarbetet mellan

dessa myndigheter och kommissionen i syfte att säkerställa en riktig tillämpning av lagstiftningen om tull- och jordbruksfrågor. Den förordningen skall ersättas av en ny förordning som stärker kommissionens ställning.

Varje medlemsstat i unionen kan ingå bilaterala samarbetsöverenskommelser om tullkontroll och brottsutredning. Överenskommelserna får dock inte strida mot gällande bestämmelser. Det bör också beaktas att den information som erhålls med stöd av dessa överenskommelser, på vissa villkor skall överlämnas till de andra medlemsländerna i unionen, med undantag av information som erhållits i samband med straffrättsliga ärenden. Ett EU-medlemskap skulle sålunda inte hindra Finland att också i framtiden ingå bilaterala överenskommelser om tullsamarbete. I samband med medlemsförhandlingarna har kommissionen konstaterat att de bilaterala överenskommelser om tullsamarbete som Finland ingått med unionens medlemsstater och tredje länder kommer att förbli i kraft om Finland ansluter sig som medlem av EU. Ett eventuellt finskt EU-medlemskap kommer med tanke på tullövervakningens effekt att accentuera betydelsen av de tullöverenskommelser som ingås med de baltiska länderna och Ryssland, eftersom gränserna mellan våra länder blir unionens yttre gräns.

4. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

Överenskommelsen har inga direkta ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

DETALJMOTIVERING

1. Överenskommelsens innehåll

Artikel 1 innehåller de viktigaste definitionerna med tanke på tillämpningen av överenskommelsen. Begreppet tullagarna har fått en vid definition som i praktiken täcker alla föreskrifter som gäller tullväsendet.

I *artikel 2*, stycke 1, definieras överenskommelsens tillämpningsområde. Parternas tullmyndigheter lämnar varandra ömsesidigt bi-

stånd i syfte att säkerställa att tullagarna vederbörligen efterlevs samt för att förhindra, utreda och beivra överträdelse av tullagarna. Bistånd lämnas också vid delgivning av handlingar. Överenskommelsen avser inte indrivning av tullar, skatter och andra avgifter på begäran av den andra parten.

Enligt stycke 2 i artikeln lämnas i överenskommelsen avsedd handräckning i enlighet med den anmodade statens stadganden och

bestämmelser. Detta betyder att handräckning för övervakning, förhindrande av brott och förundersökning lämnas i den utsträckning och på det sätt som överenskommelsen avser, men till de delar det inte finns närmare bestämmelser i överenskommelsen, skall stadganden och bestämmelser i andra nationella lagar beaktas. Till den del handräckningen omfattas av lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden kan handräckning alltid lämnas i den utsträckning denna lag fastställer.

I *artikel 3* åläggs tullmyndigheterna att självmant eller på begäran av den andra parten övervaka sådana personer, varor, transportmedel och platser som är kända för eller misstänkta för att stå i samband med överträdelser av tullagarna. I artikeln regleras också den behörighet som parternas tullmyndigheter har i fråga om att förhindra att sådana varor förs till den andra partens territorium som inte får införas där, eller som är kända för eller misstänkta för att där bli använda för andra ändamål än laglig handel mellan parterna. Ett villkor är dock att det för utförseln av sådan vara dessutom finns särskilda nationella restriktioner.

Artikel 4 gäller metoden för kontrollerade leveranser av narkotika och psykotropa ämnen, vilken baserar sig på Förenta Nationernas konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (FördrS 44/94), som ingicks i Wien år 1988.

De finska och de latviska tullmyndigheterna kan inom ramen för sina nationella rättsordningar och genom gemensamma överenskommelser och arrangemang, på internationell nivå tillämpa metoden med kontrollerade leveranser i syfte att identifiera personer som är inblandade i handeln med narkotika och psykotropa ämnen. Illegala leveranser, beträffande vilka man från fall till fall kommit överens om kontrollerad leverans, kan vid införsel stoppas vid gränsen och tillåtas fortsätta antingen orörda eller efter det att innehållet avlägsnats eller ersatts, helt eller delvis.

I *artikel 5* regleras det ömsesidiga utbytet av upplysningar mellan parterna. Parternas tullmyndigheter skall antingen självmant eller på begäran lämna varandra upplysningar som underlättar uppbörden av tullar och övriga avgifter, fastställandet av tullvärde och tariffposition samt tillämpningen av förbud och restriktioner eller ursprungsregler som omfattas av andra, t.ex. frihandelsarrangemang.

Enligt *artikel 6* utbyter tullmyndigheterna också upplysningar som behövs för att säkerställa lagligheten hos export och import av gods.

Enligt *artikel 7* gäller skyldigheten att utbyta upplysningar alla upplysningar om överträdelser av tullagarna och i synnerhet upplysningar om sådana personer, varor, transportmedel, medel och metoder som är kända för eller misstänkta för att stå i samband med överträdelser av tullagarna. Upplysningarna kan också lämnas självmant.

Enligt *artikel 8* kan upplysningar om överträdelser av tullagarna lämnas med hjälp av rapporter, bevisprotokoll eller bestyrkta kopior av handlingar.

Enligt *artikel 9* kan de handlingar som avses i överenskommelsen ersättas med datoriserad information. Utnyttjandet av informationen regleras härvid av samma bestämmelser som informationen i form av handlingar.

Enligt *artikel 10* får handlingar i original efterfrågas endast om bestyrkta kopior inte är till fyllest. Översända handlingar skall återlämnas så snart som möjligt.

Enligt *artikel 11* är en parts tullmyndighet på begäran av den andra partens tullmyndighet skyldig att inleda utredningar av överträdelser av tullagarna och att meddela resultatet av dessa utredningar till den anmodande myndigheten. Den tullmyndighet som utför i denna artikel avsedda åtgärder kan samtycka till tjänstemän från den andra partens tullverk är närvarande då arbetet utförs. Dessa tulltjänstemän som är närvarande vid utredningarna får dock inte delta i åtgärderna. Utredningarna skall följa förfarandet enligt den anmodade partens lagstiftning.

Enligt *artikel 12* kan en vederbörligen bemyndigad tjänsteman vid en parts tullverk på begäran fungera som vittne eller sakkunnig i tullfrågor i rättegångar som anhängiggjorts i den andra fördragslutande staten eller i ett ärende som anhängiggjorts genom administrativt förfarande. En tjänsteman har dock rätt att vägra vittna eller avge utlåtande, om han har rättighet eller skyldighet därtill enligt lagstiftningen i sin egen stat eller hos den anmodande parten. Ett stadgande av motsvarande typ ingår i artikel 12 i protokoll 11 till EES-avtalet.

Enligt *artikel 13* skall en parts tjänsteman då de är närvarande på den andra statens territorium alltid styrka sin tjänsteställning.

Enligt *artikel 14* får upplysningar och hand-

lingar som erhållits med stöd av överenskommelsen användas uteslutande för överenskommelsens syften. Bestämmelsen tillämpas dock inte på upplysningar som gäller brott med anknytning till narkotika eller psykotropa ämnen. Sådana upplysningar får lämnas till andra myndigheter som är direkt med i bekämpandet av illegal narkotikahandel. I Finland är dessa myndigheter i synnerhet polis- och gränsbevakningsmyndigheterna, vilka tillsammans med tullverket, i egenskap av myndigheter för polis-, tull- och gränssamarbete (s.k. PTG), i samarbete eller för varandras räkning fullgör bl.a. bevakningsuppgifter.

I den mottagande staten gäller för alla upplysningar och handlingar som erhållits med stöd av överenskommelsen, det sekretesskydd som den nationella lagstiftningen i denna stat ger upplysningar och handlingar av samma slag.

Enligt *artikel 15* kan upplysningar och handlingar som erhållits med stöd av överenskommelsen användas som bevisning i rapporter och vittnesmål samt vid rättegångsförfarande enligt den nationella lagstiftningen hos den part som mottagit dem.

Artikel 16 innehåller undantag från skyldigheten att lämna bistånd. En part kan vägra att lämna bistånd eller lämna bistånd endast på vissa villkor, om lämnandet av bistånd kunde äventyra statens suveränitet, säkerhet, den allmänna ordningen eller andra väsentliga intressen. Om en part begär sådant bistånd som den själv inte skulle kunna lämna, skall detta påpekas i framställningen. Att tillmötesgå en dylik begäran om bistånd är härvid beroende av den anmodade tullmyndighetens prövning.

Artikel 17 regleras delgivning av förvaltningsmyndigheternas åtgärder och beslut till berörda parter. Delgivningarna utförs i enlighet med den anmodade partens lagstiftning, men förfarandet kan dock iakttas en särskild anmodad form, om detta inte kan anses strida mot den anmodade partens lagstiftning.

Enligt *artikel 18* sker sådant utbyte av upplysningar som avses i överenskommelsen direkt mellan parternas tullmyndigheter. Enligt artikel 1 i överenskommelsen avses med tullmyndighet i Finland tullstyrelsen och i Lettland det lettlandiska tullverket. Handräckning kan emellertid inte alltid lämnas tillräckligt snabbt genom de centrala förvaltningarna. På grund av den geografiska närheten och de goda trafikförbindelserna mellan Finland och Lett-

land har det stadgats i artikel 18 att parternas tullmyndigheter, på ett sätt som särskilt avtalaras, kan befullmäktiga också sina lokala myndigheter att stå i direkt kontakt sinsemellan i frågor som omnämns i överenskommelsen.

Enligt *artikel 19* svarar parterna själva för de kostnader som de föranleds av verkställigheten av överenskommelsen, med undantag av de i artikel 12 avsedda kostnaderna för sakkunniga och vittnen.

Artikel 20 regleras territoriell tillämpning, genomförande och tolkning av överenskommelsen. Överenskommelsen hindrar inte parterna att lämna varandra handräckning i större omfattning än vad som fastställs i överenskommelsen, i enlighet med en annan överenskommelse eller enligt nationell lagstiftning.

Artikel 21 innehåller bestämmelser om ikraftträdande och uppsägning av överenskommelsen. Överenskommelsen träder i kraft den trettionde dagen efter det att parterna har utväxlat underrättelser om internt godkännande av den. Uppsägningstiden är sex månader.

2. Ikraftträdande

Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter det att parterna meddelat varandra att de konstitutionella kraven har uppfyllts. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen. Såväl överenskommelsen samt lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

3. Behovet av riksdagens samtycke

Finska myndigheter kan på begäran av en främmande stats myndighet överlämna upplysningar och handlingar i enlighet med lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/94) för behandlingen av ett enskilt sådant ärende. Detta gäller även sekretessbelagda upplysningar och handlingar. Enligt bestämmelserna om utbyte av information i artiklarna 5 till 8 i överenskommelsen kan behöriga myndigheter lämna upplysningar och handlingar självmant samt också annars än i samband med ett enskilt straffrättsligt ärende. Till de delar det går att överlämna sekretessbelagda handlingar med stöd av dessa bestämmelser, i andra fall än de som avses i den nämnda lagen, hör bestämmelserna till området för lagstiftningen.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § regeringsformen föreslås

att Riksdagens godkänner de bestämmelser som kräver Riksdagens samtycke i den i Helsingfors den 14 april 1994

ingångna överenskommelsen med Lettland om ömsesidigt bistånd i tullfrågor.

Eftersom överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lag

om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Lettland om ömsesidigt bistånd i tullfrågor

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Bestämmelserna i den i Helsingfors den 14 april 1994 ingångna överenskommelsen mellan Finland och Lettland om ömsesidigt bistånd i tullfrågor är, för så vitt de hör till området för lagstiftningen, i kraft så som därom har avtalats.

2 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

3 §

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

Helsingfors den 25 augusti 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Utrikesminister *Heikki Haavisto*

(Översättning)

ÖVERENSKOMMELSE

mellan Republiken Finlands regering och Republiken Lettlands regering om ömsesidigt bistånd i tullfrågor

Republiken Finlands regering och Republiken Lettlands regering (i det följande "parterna"),

som beaktar att överträdelser av tullagarna skadar respektive länders ekonomiska, fiskala och sociala intressen,

som beaktar att handeln med narkotika och psykotropa ämnen utgör en fara för den allmänna hälsan och samhället,

som beaktar vikten av att säkerställa ett riktigt fastställande av tullar, skatter och andra avgifter som uppbärs i samband med import eller export och en korrekt tillämpning av föreskrifter om förbud, restriktioner och kontroll,

som är övertygade om att bemödanden att förhindra överträdelser av tullagarna och säkerställande av uppbörden av tullar, skatter och andra avgifter skulle bli effektivare genom ett nära samarbete mellan deras tullmyndigheter,

som uppmärksammar Tullsamarbetsrådets rekommendation den 5 december 1953 om ömsesidigt administrativt bistånd, och

som också uppmärksammar bestämmelserna i den i New York den 30 mars 1961 ingångna allmänna narkotikakonventionen och den i Wien den 21 februari 1971 ingångna konventionen om psykotropiska ämnen samt i Förenta Nationernas i Wien den 19 december 1988 ingångna konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen,

har kommit överens om följande:

Definitioner

Artikel 1

I denna överenskommelse avses med

a) "tullagar" stadganden eller bestämmelser om import, export och transitering av varor och betalningsmedel, vare sig det gäller tullar, skatter eller andra avgifter eller förbud, restriktioner eller kontroll,

b) "tullmyndighet" i Republiken Finland tullstyrelsen och i Republiken Lettland tullverket (Muitas Departamentas),

c) "överträdelse av tullagarna" varje handling eller försök till handling som strider mot tullagarna.

Tillämpningsområde

Artikel 2

1. Genom sina tullmyndigheter och i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse lämnar parterna varandra bistånd

a) i syfte att säkerställa att tullagarna vederbörligen efterlevs,

b) i syfte att förhindra, utreda och beivra överträdelser av tullagarna,

c) i ärenden angående delgivning av handlingar i samband med tillämpning av tullagarna.

2. Bistånd enligt denna överenskommelse skall lämnas i enlighet med den anmodade partens stadganden och bestämmelser och inom ramen för tullmyndigheternas befogenhe-

ter och tillgängliga resurser. Vid behov kan den anmodade tullmyndigheten överlåta begäran till behörig myndighet.

3. Denna överenskommelse avser inte indrivning av tullar, skatter och andra avgifter.

Övervakning av personer, varor och transportmedel

Artikel 3

1. Parternas tullmyndigheter övervakar, antingen självmant eller på begäran, särskilt

a) personer som är kända för eller misstänkta för att överträda den andra partens tullagar,

b) sådana varors och betalningsmedels rörelser som av den andra partens tullmyndighet rapporteras ge upphov till betydande illegal trafik till eller från denna parts territorium,

c) transportmedel som är kända för eller misstänka för att komma till användning vid överträdelser av den andra partens tullagar,

d) platser som används för uppbevaring av varor som kan bli föremål för betydande illegal handel på den andra partens territorium.

2. Inom ramen för sina befogenheter förhindrar parternas tullmyndigheter

a) utförsel av varor som är kända för eller på sannolika grunder misstänkta för att bli införda till den andra partens territorium för att där användas för andra syften än laglig handel,

b) utförsel av varor beträffande vilka införsel till den andra partens territorium är förbjuden.

Kontrollerade leveranser

Artikel 4

1. Om det är förenligt med de grundläggande principerna i parternas nationella rättssystem, kan parternas tullmyndigheter genom ömsesidig överenskommelse och arrangemang tillämpa metoden med kontrollerade leveranser av narkotika och psykotropa ämnen på internationell nivå för att kunna identifiera personer som är inblandade i illegal handel med dessa ämnen.

2. Olagliga sändningar som omfattas av en överenskommelse om kontrollerad leverans, får, med de två tullmyndigheternas samtycke, fångas upp och tillåtas fortsätta antingen så att

narkotikan eller de psykotropa ämnena lämnas orörda eller så att dessa ämnen avlägsnas eller ersätts, helt eller delvis.

3. Beslut om kontrollerade leveranser fattas från fall till fall och, om det behövs, kan i dem beaktas ekonomiska arrangemang och överenskommelser som ingåtts mellan de två tullmyndigheterna.

Utbyte av upplysningar

Artikel 5

Parternas tullmyndigheter lämnar varandra, antingen självmant eller på begäran, alla upplysningar som kan bidra till att säkerställa

a) noggrannhet vid uppbörden av tullar och övriga skatter och avgifter i samband med import och export, och i synnerhet upplysningar som kan vara till hjälp vid fastställandet av tullvärde och tariffposition för varorna,

b) relevant tillämpning av bestämmelserna om förbud och restriktioner i fråga om import, export och transitering,

c) relevant tillämpning av ursprungsregler som inte omfattas av andra arrangemang.

2. Om den anmodade myndigheten inte har de efterfrågade upplysningarna, kan den enligt sin egen prövning söka inhämta dessa i enlighet med bestämmelserna i sina tullagar.

Artikel 6

En parts tullmyndighet lämnar på begäran följande upplysningar till den andra partens tullmyndighet:

a) har varor som importerats till den anmodande partens territorium exporterats lagligt från den anmodade partens territorium,

b) har varor som exporterats från den anmodande partens territorium importerats lagligt till den anmodade partens territorium, och vilket tullförfarande har de eventuellt utsatts för.

Artikel 7

En parts tullmyndighet lämnar självmant eller på begäran till den andra partens tullmyndighet alla upplysningar som kan vara till nytta för denna part vid beivrande av överträdelser av tullagarna, och i synnerhet upplysningar om

a) fysiska eller juridiska personer som är kända för eller misstänkta för överträdelser av den andra partens tullagar,

b) varor som är kända för eller misstänkta för att vara föremål för illegal trafik,

c) transportmedel som är kända för eller misstänkta för att användas vid överträdelser av den andra partens tullagar,

d) medel och metoder som är kända för eller misstänkta för att användas vid överträdelser av tullagarna.

Artikel 8

En parts tullmyndighet lämnar självmant eller på begäran till den andra partens tullmyndighet rapporter, protokollfört bevismaterial eller bestyrkta kopior av handlingar med alla tillgängliga upplysningar om fullgjorda eller planerade transaktioner som strider eller synes strida mot den senare partens tullagar.

Artikel 9

De handlingar som avses i denna överenskommelse kan ersättas av datoriserad information i någon form, med samma syfte. Samtidigt bör alla uppgifter som behövs för tolkning eller användning av materialet tillhandahållas.

Artikel 10

1. Handlingar i original efterfrågas endast då bestyrkta kopior inte är till fyllest.

2. Originalhandlingar som har erhållits av den andra partens tullmyndighet återlämnas så snart som möjligt.

Undersökningar

Artikel 11

1. På begäran av en parts tullmyndighet inleder den andra partens tullmyndighet alla officiella utredningar av handlingar som strider eller förefaller strida mot tullagarna. Den meddelar undersökningsresultaten till den anmodande myndigheten.

2. Vid dessa utredningar iaktas ett förfarande som är förenligt med den anmodade partens lagstiftning. Den anmodade myndigheten agerar på samma sätt som den skulle agera självmant eller på begäran av en annan myndighet i den staten.

3. Tjänstemän från den ena partens tullmyndighet kan i särskilda fall och med samtycke av den andra partens tullmyndighet vara närvarande på den senare partens territorium vid undersökning av överträdelser av den anmodade partens tullagar.

Sakkunniga och vittnen

Artikel 12

1. Om en parts domstol eller myndighet vid

behandlingen av handlingar som strider mot tullagarna så begär, kan den andra partens tullmyndighet bemyndiga sina tjänstemän att inställa sig som vittnen eller sakkunniga inör dessa domstolar eller dessa myndigheter. I framställningen om inställelse skall klart anges i vilket ärende och i vilken egenskap tjänstemannen kommer att höras.

2. En tjänsteman som kallats som vittne eller sakkunnig har rätt att vägra vittna eller avge utlåtande, om han har rättighet eller skyldighet därtill enligt lagstiftningen i sin egen stat eller hos den anmodande parten.

Arrangemang för besök i tjänsteärenden

Artikel 13

När tjänstemän från en parts tullmyndighet är närvarande på den andra partens territorium i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse, skall de alltid kunna styrka sin tjänsteställning.

Bruk av upplysningar och handlingar

Artikel 14

1. Upplysningar och handlingar som erhållits används endast för denna överenskommelses syften. De används inte för några andra ändamål, om inte den tullmyndighet som lämnat uppgifterna uttryckligen samtycker därtill.

2. Bestämmelserna i stycke 1 tillämpas inte på uppgifter som gäller brott i samband med narkotika och psykotropa ämnen. Sådana uppgifter får lämnas till andra myndigheter med direkt anknytning till bekämpandet av illegal narkotikahandel.

3. För upplysningar och handlingar som erhållits i enlighet med denna överenskommelse gäller samma sekretessskydd i den mottagande staten som det som i denna stat gäller för motsvarande upplysningar och handlingar. Den mottagande statens tullmyndighet garanterar de mottagna upplysningarnas och handlingarnas sekretess, om den andra partens tullmyndighet har begärt detta.

Artikel 15

1. Parternas tullmyndigheter kan, i enlighet med denna överenskommelses syften och inom ramen för överenskommelsen, använda upplysningar och handlingar som erhållits i enlighet med denna överenskommelse, som protokoll-

förd bevisning i sitt bevismaterial, sina rapporter och vittnesutsagor samt vid rättegångar och administrativt förfarande.

2. Användningen av sådana upplysningar och handlingar som bevisning inför domstol och den vikt som skall fästas vid dem avgörs av den nationella lagstiftningen.

Undantag från skyldigheten att lämna bistånd

Artikel 16

1. Om endera partens tullmyndighet anser att efterkommandet av en begäran om bistånd kunde skada den statens suveränitet, säkerhet, allmänna ordning (ordre public) eller andra väsentliga intressen eller innebära en kränkning av industri-, affärs- eller yrkeshemligheter eller skulle strida mot dess grundläggande rättsprinciper, kan denna vägra lämna i denna överenskommelse avsett bistånd eller lämna bistånd endast om vissa villkor uppfylls.

2. Om en begäran om bistånd inte efterkoms, skall den anmodade tullmyndigheten utan dröjsmål skriftligen underrättas om beslutet och skälen till detta.

3. Om en parts tullmyndighet begär bistånd som den inte själv skulle kunna lämna om den blev anmodad därtill, framhåller den detta i sin begäran. Att tillmötesgå en sådan begäran om bistånd prövas härvid i enlighet med den anmodade partens lagstiftning.

Delgivning av handlingar

Artikel 17

1. På begäran av en parts tullmyndighet delger den andra partens tullmyndighet berörda fysiska och juridiska personer, som är bosatta på dess territorium, handlingar avseende sådana beslut och åtgärder av administrativa myndigheter som gäller tillämpningen av tullagarna.

2. Delgivningen sker i enlighet med den andra partens lagstiftning. Delgivningen kan även verkställas i särskild form eller genom särskilt förfarande, som anges i framställningen, om detta inte kan anses strida mot den anmodade partens lagstiftning.

3. Som bevis för delgivningen gäller ett daterat och undertecknat mottagningsbevis av den med vilken delgivningen skett, eller ett

intyg av behörig myndighet hos den anmodade parten, i vilket formen och tidpunkten för delgivningen anges.

Genomförande av biståndet

Artikel 18

1. Bistånd enligt denna överenskommelse lämnas direkt mellan parternas tullmyndigheter.

2. Parternas tullmyndigheter kan ordna direkt kontakt mellan sina centralförvaltningar och kan låta lokala tullmyndigheter stå i kontakt med varandra så som parternas tullmyndigheter särskilt kommer överens inom ramen för sin behörighet.

Kostnader

Artikel 19

Parternas tullmyndigheter kräver ingen ersättning av varandra för kostnader som föranletts av tillämpningen av denna överenskommelse, med undantag av kostnader som föranleds av vittnen och sakkunniga som avses i artikel 12.

Territoriell tillämpning, genomförande och tolkning

Artikel 20

1. Denna överenskommelse tillämpas på Republiken Finlands territorium och på Republiken Lettlands territorium.

2. Denna överenskommelse hindrar inte att parterna lämnar varandra ett mera omfattande bistånd i enlighet med en andra internationella överenskommelser eller arrangemang eller enligt parternas lagstiftning.

3. Parternas tullmyndigheter fastställer gemensamt närmare arrangemang för genomförandet av denna överenskommelse.

4. Parternas tullmyndigheter strävar efter att i samråd lösa problem eller oklarheter som uppkommer vid tolkningen eller tillämpningen av denna överenskommelse.

Ikraftträdande och uppsägning

Artikel 21

Denna överenskommelse träder i kraft trettio dagar efter det att parterna på diplomatisk väg

meddelat varandra att de konstitutionella åtgärder som behövs för ikraftträdandet har vidtagits.

Vardera parten kan säga upp överenskommelsen när som helst genom en underrättelse på diplomatisk väg. Överenskommelsen upphör att vara i kraft sex månader efter det att underrättelsen mottogs.

Som skedde i Helsingfors den 14 april 1994 i två exemplar på finska, lettiska och engelska, vilka samtliga texter har samma giltighet. Om olikheter förekommer i tolkningen, skall den engelska texten vara avgörande.

För Republiken Finlands regering

Jermu Laine

För Republiken Lettlands regering

Valdis Kursietis

